

Ezermilliárdok hagyták el a Magyarországot – Az állam és az MNB is sötétben tapogatózik

2014.05.23. napi.hu

Hiába szigorodnak évek óta a külföldi számlák anonimitására vonatkozó szabályok, sem az MNB, sem a magyar kormány nem rendelkezik pontos információkkal, milyen összeg és milyen módokon hagyja el Magyarországot, illetve mekkora összeg a már külföldön tartott magyar vagyon. Az EU, a NAV az MNB, illetve piaci adatok alapján jelenleg éves szinten 250-300 milliárd forint lehet a külföldre irányuló vagyon mértéke, ennek alapján az elmúlt 15-20 évben minimum 2500-3000 milliárd forint hagyhatta el az országot - írja Karagich István, a magyarországi privátbanki szektor vezető monitoring szolgáltatójának, a Blochamps Capital Kft. ügyvezető igazgatója, aki néhány gondolatban összegezni azokat a tényezőket, jellemzőket, várható befolyásoló hatásokat, amelyek a szektor jelenét és jövőjét alakítják.

Még 2012 végén azt vártuk, hogy alapvető piaci átrendeződést hoz, ha 2-3 éven belül két nagybanki üzletág távozik Magyarországról anyabanki akvizíció vagy kivonulás okán. Ezt a számot ma minimum háromra emelhetnénk 2015 végi határidővel, látva a több kilépni készülő szereplőt, akik megfelelő vevő híján egyelőre csak rövid távú tervekkel számolnak, különösen az ilyen eredőjű koncentrációt támogató kormányzati-szabályozói környezetben.

A piac, bár növekedését a válság lelassította, de fejlődése az utóbbi 10 évében dinamikus. A hazai privátbanki szektor számára 2013 a rengeteg jó és néhány kevésbé jó hír éve volt. De semmi esetre sem volt unalmas. Izgalmas időszak köszöntött be a privátbanki üzletágakban, jellemzően a privátbankárok, de az ügyfelek számára is. A szektoradatok markáns növekedésről tanúskodnak, s a szolgáltatói munka rég volt ennyire nehéz, összetett és kiélezett.

Sok a politikai indíttatású tényező

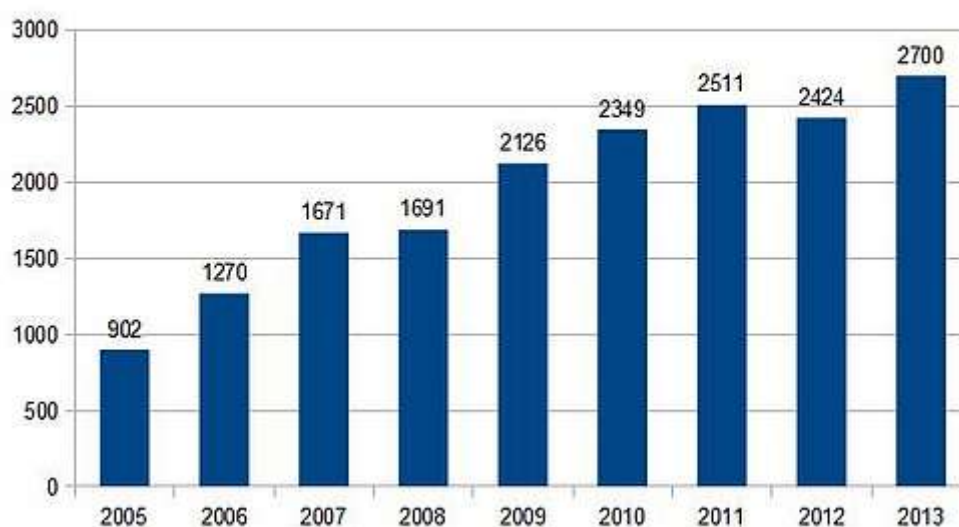
Már 2011-ben sejtettük, több olyan eredő is befolyásolja a privátbankárok munkáját, melyek politikai indíttatásúak, és így előre nehezen prognosztizálhatóak. Úgy véljük ezzel a tényezővel - akár jogszabályi környezet, akár a bankadó, akár a megtakarítási hajlandóság - oldalán a következő években is számolni kell. A 2014-es év meghatározó lesz: nem pusztán "változásokat" prognosztizálunk. Reménykeltő, hogy mennyit fejlődött a privátbanki piac 10 év alatt a szolgáltatások, a termékek, a limitek, az ügyfelek oldaláról egyaránt. De a következő évek a szelekcióról szólnak majd: nem csak a piaci szereplők között, de üzletágakon belül is ügyfelekre és privátbankárookra is érteve. A szolgáltatóknak nem csak a növekedés lesz a célja, hanem az állományok minőségének tartós javítása. Igaz, - sokakkal ellentétben - mi úgy látjuk, hogy mérsékelt az ügyfélmozgás az erős szolgáltatói verseny ellenére egy olyan év után, amely privátbanki működési szempontból pénzügyileg kifejezetten eredményes volt - nagyban köszönhetően a kötvény- és részvényteltjesítményeknek hozamoldalon, valamint a nyári eszközszétárváltó- és a tartós befektetési számla (tbsz) lavínának.

A 2013-as év tapasztalatai alapján kijelenthető, hogy egyre komolyabb valódi értékajánlati többletek születnek és a tanácsadók szerepe, tudása, egyénisége

felértékelődik, márpedig eddig ez sajnos nem mindig volt így. Privátbanki vezetőink nagy része nemzetközi porondon is megállja/megállná a helyét, és a tanácsadók is sokat fejlődtek - akár 4-5 évvel ezelőthöz képest is. Hisszük, hogy az elégedett privátbanki ügyfelekhez nem csak magas hozamokon, de képzett privátbankárokon is vezet az út...

Tavaly és idén sokkal inkább érezte a magyar privátbanki szektor a nemzetközi piaci trendeket, mint az ezeket megelőző "elszigeteltebb, startup" években. Nem csak anyabanki compliance elvárás, de üzleti oldalon is a kockázat megismerése és kezelése, a kockázatkerülés egyre inkább begyűrűzik, a vagyonkezelési forma várakozásaink szerint felértékelődik, jelentősen átalakulnak a nemzetközi adótervezési folyamatok, s 2013 tavasz óta világszerte gyökeresen megváltozott a betétesek és az állam viszonya is.

A privátbanki kezelt vagyon alakulása
(milliárd forint)

A szektor látványos növekedésében nincs titokzatosság. Az alacsony kamatkörnyezetben az utóbbi évek növekedését generáló teljesítménybázist ugyan nem lehet elvárni, várakozásaink és talán túlzott optimizmusunk szerint évek óta először fordulhat elő, hogy a következő év növekedésének mozgatója a NNMI (új pénz - net new money inflows) lesz. (A privátbanki folyamatokat közelről figyelőknek nem újdonság, hogy 2012 végének és a 2013-as évnek egyik nagy nyertese az OTP Bank, elsősorban lenyűgöző vagyonnövekedésével, de a méretéből fakadó magas bázisú ügyfélszámát is egy komplett közepes szolgáltató méretnyi ügyféllel tudta gyarapítani.)

Elemzéseinkben a szolgáltatások formájának átalakulását és az adótudatosság növekedését vizionáljuk. Az adórend bonyolultsága és kiszámíthatatlansága volt korábban az elsődleges ok az adóoptimalizálásra, meglátjuk a jövőben a hagyományos eszközosztályok "átalakítása" és a tbsz (egészségügyi hozzájárulás - eho hatással) hogyan determinálja a privátbanki ügyfélkör pénzügyi viselkedését. Nem véletlen, hogy a pénzpiacok szereplői minden fórumon kiszámítható gazdaságpolitikát szeretnének. Kiszámítható szabályozási környezetet kíván a kis- és középvállalati (kkv) szektor is, melynek képviselői mérsékelt aktivitással terveztek 2013-ban, ám 2014-2015 ez a réteg a Blochamps véleménye szerint az uniós és az MNB-féle növekedési hitelprogram (nhp) forrásai okán a privátbanki piacon is érezhető "beszivárgó" megtakarítási potenciált jelent majd.

Élesedik a verseny

Több szolgáltató is mérsékelte vagy megszüntette tevékenységét, hiszen a piac mérete korlátos lehetőségeket szab az új vagy a kisebb és növekedni kívánó szereplőknek a piacszerzésre. **A magyarországi 7-9 legnagyobb bankból minimum két bank tulajdonosánál jelentős az esély, hogy 3 éven belül kivonul Magyarországról (vagy anyabanki összeolvadás "áldozatává" válik), így szinte biztosan állítható: a következő 1-2 évben további koncentráció megy végbe a hazai privátbanki piacon, miközben a verseny nő.** Bár a vagyonos ügyfeleket kiemelten kezelő piaci szereplők köre kiegészül nem hagyományos privátbanki piaci szolgáltatókkal, de a jelek szerint alig néhányval. A korábban megszokott növekedési súlypontok átalakultak, s láthatóan racionálisabbakká válnak a banki működések. A szektor és az ügyfelek közös nyeresége lesz, hogy fókuszba került a középtávú üzletági tervezésnél is a működési modell hatékonyabbá tétele.

Sok it-fejlesztés függő vagy tervezési státusban van, ám érezhetően megnőtt a hangsúly a portfóliókezelő és crm (ügyfélkapcsolat-kezelő - customer relationship management) rendszerek privátbank-specifikus kiépítésére, a tanácsadói adminisztrációs teher mérséklése és a riportolás modernizálása érdekében. A nemzetközi tendenciák alapján a Blochamps Capital a digitális kommunikáció lényeges felértékelődését prognosztizálja a következő öt évre, a privátbankárok és az ügyfelek közötti kommunikáció is jelentősen felgyorsulhat, gördülékenyebbé válhat.

A fiatal ügyfelek változást akarnak

A technológiai változások egyik kikényszerítője világszerte a nem hagyományos bankoláshoz szokott új generációs fiatal ügyfélréteg, akik a private banking már kialakult ügyfélkezelési rendszerét is alapjaiban változtathatják meg újszerű igényeik megjelenésével. Nemzetközi tanulmányok szerint a fiatalok megjelenése a szektor egészét átalakíthatja. Erre a magyarországi szereplőknek is fel kell készülniük. Más gondolkodási stratégia, bankolási modell és sokkal kisebb mértékű lojalitás jellemzi őket, ami új relációkat nyithat a szolgáltatók közötti versenyben.

Belső pozícióikat tekintve az elmúlt 3 év jellemzően előnyösen érintette a privátbanki üzletágakat, adósságszolgálatukban megbízható, befektetéseiben nyereséges ügyfélkörük felértékelődött. A szegmentáció is segítette az ügyfélportfólió minőségi javulását, hiszen az emelkedő limitek az ügyfélszámlákra eső kezelt vagyon növekedéséhez és érezhető vagyonkoncentrációhoz vezettek.

Önmagunk biztatására évről-évre előhúzott örök kérdés, hogy tudunk-e a külföldi befektetőknek professzionális vagyionkezelési terepet kínálni. A szabályozói rendszer kiszámíthatatlansága, a tranzakciós illeték, a kedvezőtlen növekedési kilátások, az iparági adók együttesen kifejezetten nem ideális alapot jelentenek az időközben a svájci privátbanki fellegvárából vagy a ciprusi adótervezési centrumból esetleg új elhelyezési terület után kutató befektetőknek. Ezen tényezők jelentik tehát a következő évek legnagyobb külső kihívását, mellyel megbirkóznia ugyan a magyar privátbanki szektornak kell, de tenni érte csak mértékkel van módja. A privátbanki szektor belső növekedésénél ugyanakkor azzal lehet számolni, hogy a magyar gazdaság aktuális általános helyzete, és a lakosság jövedelmi viszonyai lassan pozitív irányban változnak.

A válságot követő megvágott büdzsék ellenére a legfontosabb szereplők olyan 2 évet tudnak maguk mögött - ez különösen igaz 2013-ra -, mely joggal töltheti el bizakodással a hazai privátbanki szektorban dolgozókat. A Blochamps Capital véleménye szerint az ügyfelek részéről a már megszokott számlavezetőiken túl pontosan a vertikális irányú

választáshoz kínált minőségi szolgáltatási csomag biztosítása lehet az egyik legfontosabb banki akvizíciós forrás. Így a befektetői bizalmi környezet változásai miatt a kulcsfontosságú lesz az ügyfelekkel szembeni kooperáció, mely a szolgáltatási paletta szélesítése mellett a pénzügyekben való döntési és kockázatkezelési relációkra fektet hangsúlyt, s szán időt ideális privátbankár/kezelt számla ráta mellett az ügyfelek igazi megismerésére.

Ez a szolgáltatási, a hr, az it, a képzési és a termékoldalra egyaránt vonatkozik. A vezető szolgáltatók ösztönzőleg kezelik az élesedő versenyt, így a következő évek intenzív piaci versenyében, miközben **a szolgáltatók száma várhatóan csökken, a 80-100 milliós belépési szintet általánosítva a 6-7 vezető üzletág stabilan 75-80 százalékos piaci súlyt mondhat majd magáénak.** Az erős 2013-as évet követően, az immár hozambázison jóval nehezebben bővülő környezet ellenére a Blochamps Capital véleménye szerint nem kizárt, hogy akár 10 százalék feletti, a hazai és nemzetközi piaci átlagot meghaladó vagyonállomány növekedésű évet mondhat majd magáénak 2014-ben 3-4 vezető szolgáltató is. Mivel a növekedési súlyok várhatóan nem nagyon változnak a következő években, a piaci részesedést növelni a szakma által kíváncsian várt akvizíciós célpontjainak megszerzésével lehet majd, ám kérdés melyik bankok szállnak ringbe és milyen áron.

A privátbanki piac termékek iránti kereslete jelentősen átalakult 2013-ban és tovább alakulhat a következő években. A megtakarítások a betétekből a kötvényekbe áramlanak, a származtatott alapok népszerűsége jelentősen tartós maradhat, miközben a termékek új versenytárral kell megküzdjenek. A prémium államkötvények és a stabilitás megtakarítási számlák (smsz) ügyféloldalról a kormányzati finanszírozás igénye miatt rohamosan növekvő hosszú lejáratú lakossági állampapír-állományt, a bankok részéről pedig inkább új, tőkegarantált termékeket jelentenek. Megjelent tehát egy új és rendkívül agilis versenytárs, maga az állam, szemet vetve a portfóliókban eddig jórészt betétekben ülő állományra, további kihívást teremtve a bankadók és a tranzakciós illeték miatt jelentős nyomás alatt lévő bankok számára.

Továbbra is sok pénz marad külföldön

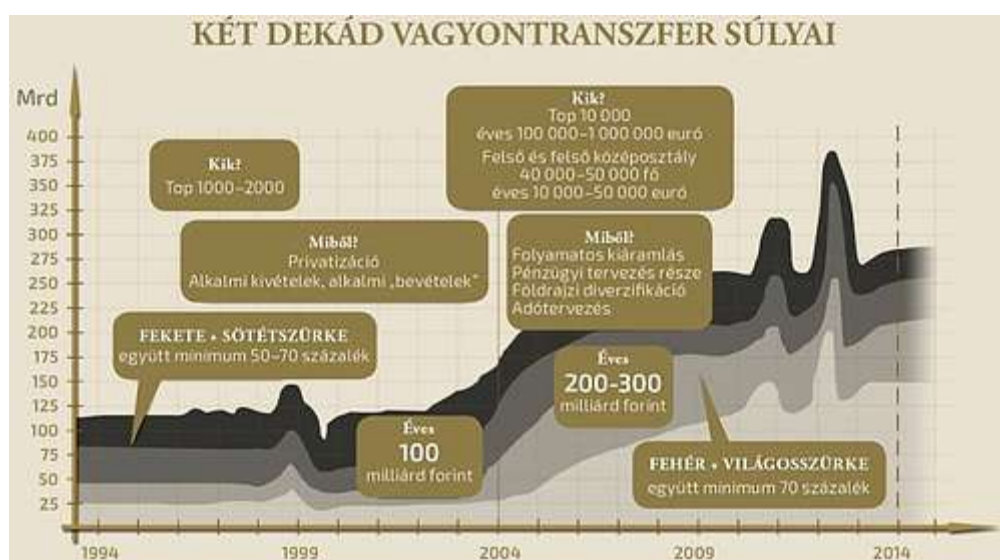
A 2013-as év számos eseménye alapjaiban lesz hatással a modern nemzetközi adótervezések játékszabályaira is. Kijelenthető, hogy a betétbiztosításba vetett bizalom Európa-szerte megrendült. Bár a vonatkozó statisztikák szerint csaknem 60 százalékkal csökkent a határokon átnyúló tőkeáramlás a 2007-es csúcs óta, véleményünk szerint az adóparadicsomok felszámolásának, valamint az adótervezési központok korlátozásának hulláma tovább folytatódhat adóegyezményeken, adóamnesztiákon, illetve kényszerűen kivetett célzott adóterheken keresztül. A privát vagyonok mozgásának méreteit - és így egy kiszámítható adótervezési környezetet biztosítani képes országnak a tőkevonzó esélyében rejlő hasznát - jól szemlélteti, hogy 2011-2012-ben a görög, az olasz, a spanyol, az ír és a portugál gazdaságból **a megrendült bizalom rövid idő alatt 400 milliárd eurós nagyságrendű vagyonáthelyezést váltott ki.**

Valószínűleg örökre megváltozott a betétek és az állam "viszonya". A 2012-ben megkezdett, az offshore országok és adóparadicsomok felszámolására irányuló folyamatok világszerte folytatódnak, az eddig ezen országokban tartott vagyonok pedig lassan más struktúrákba és más országokba mennek át.

Ahogy azt már idén többször hangoztattuk, adott az elvi lehetőség az úgynevezett Ciprus-hatásból *(amikor a bankmentéshez a betétesek pénzét is igénybe vették - a szerk.)* való magyar profitálásra - mind intézményileg, mind jogi szempontból. A társaságiadó-

struktúra, a külföldi társaságoknak fizetett osztalékra érvényes belföldi jogszabályok, a kettős adóztatást elkerülő megállapodások mennyisége, valamint az egyes holdingcég szerkezetekre érvényes adólehetőségek a fejlett bankrendszer intézményi és szolgáltatási lehetőségeivel megbízható adótervezési célponttá tehetik hosszabb távon hazánkat, melyhez azonban országszinten konstans bizalmi viszonyra van szükség a külföldi befektetőkön túl a hazai vagyonosokkal is.

A piaci méretet rendkívül befolyásoló - és a Blochamps Capital privátbanki piaci tapasztalatai szerint az elmúlt években a növekedési tényezőkből komolyan hiányolt - elem a vagyontranszfer útján távozó pénz. Hiába szigorodnak évek óta a külföldi számlák anonimitására vonatkozó szabályok, sem az MNB, sem a magyar kormány nem rendelkezik pontos információkkal, milyen összeg és milyen módokon hagyja el Magyarországot, illetve mekkora összeg a már külföldön tartott magyar vagyon. Prognózisaink szerint hazánkból a vagyontranszfer, illetve befektetési földrajzi diverzifikáció mértéke havi átlagban a korábbi évekhez képest enyhén emelkedik, bár a 2012 elejihez hasonló egyszeri nagy kiáramlást nem várunk a választási évben. A pénzáram iránya Ausztria, Németország, Svájc, Liechtenstein, Málta és a Benelux-zóna. Ugyanakkor a tapasztalatok szerint a magyar ügyfelek részéről a világpiaci vagyontranszfer irányok slágertérsége, Ázsia egyelőre nem számít domináns tervezési célterületnek.

A Blochamps szerint a korábbi évekhez képest 2014-ben is egy enyhén emelkedő számmal kell számolni, **becslésünk 250 milliárd forint távozásával számol.** (A számos összetevőből vizsgált és azok összegzése után becsült nagyságrendet talán jelezheti, hogy csupán az egészségügyben a hálapénz nagysága elérheti az 50 milliárd forintot évente. Nemzetközi kimutatásokban mért "hüvelykujj-szabály" alapján az illegitim pénzmozgás az állami cégeknél öt százalék körül sejthető, s bár a versenyszférában sokkal alacsonyabb a fertőzöttség, de a szürke vagy adóelkerülő megoldások teljes összege a versenyszféra nagyobb mérete miatt így is százmilliárdos léptékű. A magas áfakulcsok miatt pedig a valóságban ennél Magyarországon még nagyobb százalékos számok lehetnek reálisak.) Véleményünk szerint még akkor is jól azonosítható alap lehet ez a számítás a pénzkiáramlás becslésére, ha ennek a 60-80 százaléka kis összegű.

A külföldön fekvő összegekről az EU és a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) adataiból is lehet részkovertetéseket levonni. A Blochamps Capital számításai alapján abból kiindulva, hogy mekkora a Magyarországra beérkező, az uniós direktívák alapján utalt illetékek összege, a hozamokat becsülve lehet számolni a külső állományok méretét

kutatva. Persze jelentős lehet a szórás, de 1-2 százalékos szinten vélelmezett betéti/portfólió teljesítményből kiindulva a két adatból (a fogadott illetékből és a hozamból kalkulálva) az jön ki Luxemburg, Svájc és Ausztria relációjában, hogy minimum 800-1000 milliárd forint nagyságrendű lehet a 3 országban tartott anonim, illetve nevesített magyar betét. Összegezve kalibrálható az EU, a NAV az MNB, illetve piaci adatok alapján **jelenleg éves szinten 250-300 milliárd forint lehet a külföldre irányuló vagyon mértékét, ennek alapján az elmúlt 15-20 évben minimum 2500-3000 milliárd forint hagyhatta el az országot.**

Nehéz új pénzt találni

A privátbanki piaci források általánosan szűkösek, a növekedés jobbára hozambázisú, nem várható sem friss külső beáramlásból, sem osztalékokból, sem hazai felvásárlásokból, ingatlanprojektekből, sem kkv-osztalékokból injekció. Ráadásul úgy látjuk az elmúlt 10 évben a kkv-szektor fejlesztésére fordított uniós támogatások 4 ezer milliárdos összege a privátbanki piacon a sikeres vállalkozások, ingatlan beruházások, fejlesztések osztalékainak formájában alig jelent meg.

Az akvizícióknál a következő 1-2 évben jellemző lehet egyrészt az amúgy röghöz kötött belföldi privátbanki ügyfelek átcsábítása, valamint az állami megrendelésekhez, az állami döntéshozatalhoz érezhetően "közeli" vállalkozók néhány száz fős körének jelentős vagyongyarapódása után itthon maradó pénzeinek privátbanki piacra vonzása. (Az utóbbi években érdemben vagyonosodók szűk rétege - kevés kivételtől eltekintve - a privátbanki üzletágak beszámolóí szerint jellemzően az állammal megbízási viszonyban lévő elithez köthető.) A nettó új beáramló privátbanki megtakarításoknál mindez, valamint az nhp együttesen 200-300 milliárd forintot jelenthet. (Bár az uniós források és a jegybank hitelprogramja nem közvetlenül célozza a közép- és felső középosztály egyéni megtakarításainak gyarapítását, de igenis azonosíthatóak azok a csatornák, amelyek révén a források egy része végül a bankok lakossági prémium és private banking ügyfeleinél csapódhatnak le.) Ugyanakkor a belső piac növekedéséhez kis mértékben hozzájárulva a következő években privátbanki vagyonszerzésünk szerint talán a korábbiakat meghaladó, ám még mindig szerény léptékű külső transzferek is érkehetnek az offshore struktúrák szűkülése, Svájc enyhe térvészése és a hazai adótervezési lehetőségek igénybe vétele okán.

Kellenek a hosszú távú megtakarítások

A befektetési alapok a háztartások megtakarítási szerkezetében 2013 nyara óta már dobogósok, az alapkezelői piac aranykorát éli, a kötvényalapok, a származtatott alapok erőteljes gyarapódása pedig az alapkezelési és vagyonkezelési piacon ugyanazt a következtetést jelzi: a hozamkörnyezet változásával, valamint a betéti reálhozamok eltűnésével, a korábbi konzervatív attitűdtől elszakadva egyszerűen feltámad az éhség az aktív elmozdulás irányába. Ez nem feltétlenül a lakosság változó kockázati igényeire figyelmeztet, hiszen a lakossági megtakarítási termékek körében az egyre bővülő prémium állampapír-állomány is komoly térnyerést jelzett.

Kérdés, hol lehet azt a szűk mezsgyét megtalálni, ahol megfelelő biztonság és likviditás mellett megtartható a magasabb hozam, mégis nulla a kockázat. Kérdés, a szolgáltatók tudnak-e megfelelő csökkentett kockázatú hosszú távú megtakarítási termékeket kifejleszteni és kínálni. Egy lehetséges, bár nem kockázatmentes, de kockázatkezelte megoldás már van. Ahogy az privátbankári konferenciánkon is elhangzott, elsősorban az abszolút hozamú alapok mögötti teljesítményekre célozva, s a Blochamps Capital is osztja e véleményt: "A legsikeresebb alapok és portfóliókezelők az elmúlt 5 évben rendkívül volatilis piacok mellett is bizonyították, hogy lehetséges konzisztens módon,

minden évben kétszámjegyű pozitív hozamot elérni, középtávon mérsékelt árfolyam-ingadozás mellett, mely eredmények nemzetközi összehasonlításban is megállják a helyüket."

Véleményünk szerint a tbsz-nek meghatározó szerepe lehet az öngondoskodásban is: öt év elég hosszú idő ugyanis ahhoz, hogy - különösen a befektetési számla hordozhatósága és a részleges készpénzfelvétel megteremtődésével - megfelelően szocializálja a kisbefektetőt, aki néhány év alatt új és ideális hozzáállású privátbanki ügyféllé válhat mind pénzügyi mentalitását, mind anyagi háttérét illetően.

Miközben tudatosabbá vált a privátbanki ügyfélkör, növekedett a likviditás megbecsültsége is, vonzóvá lettek az abszolút hozamú és a kötvényalapok, ám a kiváló reálhozamokhoz szoktatott privátbanki ügyfelek körében a Blochamps Capital álláspontja szerint **a magasabb hozzáadott értékű, mérsékelt kockázatú eszközök lesznek vonzóak a jövőben**. Mibe fektetnek közép- és hosszabb távon a privátbanki ügyfelek? Valóban hosszú távú megtakarításokba, stratégiai részvényekbe, életbiztosításokba és nyugdíjpénztárakba alig.

A miértekre sokszor felvetődik magyarázatként az állam sokszor túl aktív szerepe. A bizalom ingadozása, a magán-nyugdíjpénztári rendszer felszámolása, a vonzó betéti környezet a magasan tartott jegybanki alapkamat ölelésében mind-mind olyan tényezők voltak, melyek valóban nem szolgálták a hosszú távú befektetési gondolkodást. (A nettó pénzügyi vagyon 2013 során a hosszú idő alatt felhalmozott eladósodottság csökkenése mellett is 20 ezer milliárd forint nagyságrendre emelkedett, ami rendkívüli növekedés, miközben készpénzben és betétekben az állomány változatlanul tízezer milliárd körüli összeg a jegybanki statisztikák szerint.) Valószínűleg korábban nem kellő súllyal számolt hatás viszont az adókedvezményekkel támogatott hosszú távú megtakarításoknak a lakossági fogyasztásra gyakorolt hatása.

A rendszer kulcsa az adómentesség biztosítása, az azonnali fogyasztás feláldozása a jövőbeli előnyökért. Magyarországon a helyzetet tovább bonyolítja, hogy ez a réteg 2013-ban a hitelek törlesztésére fordította megtakarításai komoly részét, ráadásul a felső középosztály fogyasztási szokásaira érezhető hatással van a hosszú távú öngondoskodás megnövekedett jelentősége (kieső nyugdíjpillér) és a tbsz-számlák által biztosított adókedvezmények. Véleményünk szerint a tbsz-számlák - kellő kormányzati akarat mellett - megfelelő környezetet jelenthetnek adóelőnyük révén a hosszú távú megtakarítások arányának és állományának további fejlődéséhez, egyben a megtakarítók pénzügyi kultúrájának épüléséhez. (Bár a statisztikák szerint az alacsony kamatok miatt egyre kevesebben hajlandók lekötni a pénzüket a bankokban, a lekötött betétek 700 milliárdos összege hat éve a legalacsonyabb, a látra szóló és folyószámlabetétek összege azonban tavaly nyár óta jelentősen emelkedett.)

Az igazi értéket a professzionális privátbankár jelenti

A kifutó magas kötvényhozamok és a korábbi részvénybefektetések segítették még 2013-ban a jó teljesítmények elérését, de 2014-ben a valódi értékajánlati többlet maga a professzionális privátbankár lesz. Befektetési és szolgáltatási (ügyfél) szempontból is biztató, hogy a versenyben felértékelődik a privátbanki tanácsadók szakmai felkészültsége, tudása, mely végre szélesebb szolgáltatói körben is szakmai oktatási és fejlesztési vonzattal jár majd.

Meglátásunk szerint a hazai szolgáltatókat a korábbinál végre jobban foglalkoztatja, vajon mit szeretnének az ügyfeleik. A Blochamps Capitalnak egy privátbanki szolgáltató

megbízásából készített átfogó ügyféligény-felméréséből kirajzolódik néhány fontos irány:

- az ügyfelek szemében felértékelődnek a hasznos költségek
- a többség teljes mértékben elégedett a jelenleg számára elérhetővé tett szolgáltatási palettával és a termékskálával
- kihívást jelent a korábbi jó hozamteljesítményen szocializálódott ügyfélréteg átszoktatása
- hogyan reagálnak majd az ügyfelek a megváltozott kamatkörnyezetben.

Az alacsonyabb kamatszint ellenére a kedvező forráslehetőségeket viszont a vállalkozók inkább a korábbi hitelek törlesztésére, mintsem új beruházásokra vagy befektetésekre fordították 2013-ban. (A lakosság teljes hitelállománya havi 100 milliárd forintos nagyságrenddel csökkent, azaz ennyivel több volt jellemzően a havi törlesztés, mint a friss hitelkihelyezés.)

Erős maradt a hagyományos értékőrző eszközosztályok, a műtárgyak, föld, ingatlan jelenléte, itt az egyedi ingatlanvásárlási lehetőségek kihasználása a privátbankári körökben gyakorta hallott befektetési súlynövekedés. (A felső középosztály ingatlan befektetési hajlandóságának növekedését támasztja alá, hogy korábbi masszív stagnáláshoz képest javulást mutat 2013-ban a lakáscélú forinthitel-szerződések május óta rendre 13-16 milliárd forintos friss hitelkihelyezés volumene.)

A megtakarítási piac utóbbi években különösen aktívvá vált befolyásoló ereje, az állam, 2013 nyarán fontos jogszabályt léptetett érvénybe, a Magyarországon bejelentett lakóhellyel rendelkező magánszemélynek vagy - ha a jövedelem utáni adófizetésére a személyi jövedelemadóról (szja) szóló törvény szerint a kifizető köteles - a kifizetőnek 6 százalékos mértékű ehót kell fizetnie 2013. augusztus 1-jét követően, ám a tbsz-eket július 31-ig még úgy lehetett megnyitni, hogy az ott elhelyezett megtakarításokhoz a 2013-as "gyűjtőév" során a 6 százalékos eho nélkül lehet hozzáférni. (A bejelentésnek köszönhetően júliusban a piaci szereplők a tbsz-állomány 15-35 százalékos bővülésről számoltak be.) A tbsz-számlák hagyományos eszközosztályaira tekintettel a Blochamps Capital úgy véli, az eho-elkerülési céllal érkező befizetések tartósan 3-5 évig a számlákon "dolgoznak", azaz jóindulatú megközelítéssel kijelenthető, hogy végeredményben a pénzügyi-megtakarítási ügyfél evolúciót is szolgálja az új jogszabály.

Nem segít hosszú távon az smsz

A nemzetközi adóháborúba Magyarország is beszállt, számos kormányközi adóegyezményt kötve. A kormány tavaly kifejezetten hivatkozott a kétoldalú tárgyalások megkezdése előtt a Svájccal aláírt német, osztrák és brit úgynevezett Rubik-adóegyezmény mintákra. Ezeknél az ügyfelek választhatnak, hogy névtelenségük megőrzése mellett egy visszamenőleges, átalányjellegű adót von le tőlük a bank vagy pedig önként bevallást tesznek saját adóhatóságuknál a Svájcban tartott vagyonukról. Érdeemes megjegyezni, hogy Svájcban jelenleg is vannak forrásadó, a jövedelem 35 százaléka a 75 százaléka a svájci számlákon keletkező kamatjövedelmek után anonim módon, de a 35 százalékos vagyonadó jellegű elvonási szándék komoly mérték lenne. A törekvés üdvözlendő, ám összegezve a szakma véleményét, kétséges, hogy Magyarország hasonló alkuerővel fel tudna-e lépni Svájccal szemben.

A kormányzat ugyanakkor deklarálta: nem az a cél, hogy a legálisan kivitt pénzeket kezdjék el vizsgálni, hanem azokat a nagyobb összegeket, amelyek adóoptimalizáló céllal hagyták el az országot. (A feladat azért is nehéz, mert a magánszámlák többsége adózott

A Blochamps Capital privátbanki piaci tapasztalatai szerint ugyan arra kevés az esély, hogy a kormány tervei szerint 2015 elejétől életbe lépjen a megállapodás és minden betétazonosításra alkalmas adatot kiadjanak a svájci bankok a magyar betétesekről. De a minden magyar befektetést átlagosan 35 százalékos forrásadóval megadóztatni kívánó törekvés kétségtelenül egy eddig járatlan úton megtett első lépés, melyet bizonyosan még számos lépés követ majd, radikálisan célózva csökkenteni az adóeltitkolás lehetőségét, egyben törekedve, hogy a magyar adózók külföldi számlákon lévő pénzei hosszú távon a magyar adóbevételeket növeljék.

Az utolsó, 2012-ben lejárt adóamnesztia keretében, mely 103 milliárd forintos beérkezést regisztrált a hazautalt külföldről származó vagy offshore cégben, külföldi bankszámlán tartott pénzekre. (Az összeg után itthon anonim módon 10 százalék adót megfizetve igazolást kapott az adóalany, így a pénz eredetét az adóhatóság nem vizsgálhatta.) A "lezárt" adóamnesztia után amolyan fekete dobozként érkezett a piacra az smsz konstrukciója. Az smsz célja egyértelműen a vagyonok hazahozatala, valamint az adózatlan készpénzek elhelyeztetése és ezáltal az állam finanszírozása, valós ugyanakkor annak a veszélye, hogy a feketegazdaságból származó belföldi eredetű

összegek már az első években, pontosan a "fehérítésre" adószempontból kedvezőnek tekinthető 32 százalékos adóteher miatt is feltűnnek, majd rövid időn belül eltűnnek a számlákról.

Fontos rögzíteni, hogy az smsz adómentességet igen, ám büntetőjogi amnesztiát nem hoz. Bár az e számlákra történő befizetés önmagában büntetőjogi kérdéseket nem vet fel, a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvény rendelkezése alapján, valamint belső compliance szabályaiknak megfelelően azonban a fogadó pénzintézet köteles a befizető személyének azonosításán túl az elhelyezendő pénzek eredetének gyanún felüli forrását is ellenőrizni. (Eddig 5-6 bank tette lehetővé az smsz-számlák nyitását, míg 3-4 bank kifejezetten elzárkózott a konstrukció befogadásától.)

Az smsz nevesített adókedvezmény, így az adóalanyok a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) vizsgálatával is számolhatnak, hiszen a mentes adóigazolás csak a számlán elhelyezett vagyonelemre vonatkozik, egyéb vagyontárgyakra nem, így az azok adózott voltát illető igazolási kötelezettsége mindenkinek megmarad. (A gazdasági stabilitásról szóló törvény szerint az smsz-en elhelyezett összeg a befizetés időpontjában megszerzett belföldről származó jövedelemnek minősül, amely azonban nem mentesül az adókötelezettség alól. A NAV a számlára befizetés pusztán tényére nem alapozhat megállapítást vagy szankciót, azonban ha a befizetés időpontját megelőző létezését más módon bizonyítja, ezen összegre megállapíthat adókötelezettséget.)

Az smsz-lekötések felbontását véleményünk szerint magasabb kezdeti büntetőkamattal kellett volna szankcionálni, sőt az első három évben történő kifizetés esetén 70, 3-5 év között 32, és még 5 év után is minimum 10 százalékos kulcsot tartanánk elfogadhatónak, hiszen az smsz így jelentősen adóhátrányos helyzetbe hozza az adózott pénzek gyűjtőhelyeként dolgozó tbsz-konstrukciót. A Blochamps várakozása szerint **az első 6-9 hónapban zömében külföldről, kevesebb adóalany utalásaként, egy-egy csomagban 50-150 millió forintot helyezhetnek el smsz-konstrukcióban,** ám később elsősorban a hazai sötétszürke pénzek célhelye lesz, nagyobb számú adóalany, jellemzően 10-50 millió forintos összegű letétjeivel. Amennyiben a gazdasági mutatók javuló tendenciát mutatnak, stabilizálódik a bizalom, akkor a Blochamps becslése szerint 2014-2015-ben **akár évente 300 milliárd forintot meghaladón is bővíthet a privátbanki szektor,** a belföldi nhp-s és uniós forrás hatására, valamint részben az országba visszatérő, smsz-számlákon középtávon 30-50 milliárd forint értékben landoló befizetések nyomán.

Karagich István privátbanki szakértő, a Blochamps Capital Kft. ügyvezető igazgatója

A magyarországi privátbanki szektor vezető monitoring szolgáltatójaként a Blochamps Capital Kft. fontosnak tartja néhány gondolatban összegezni azokat a tényezőket, jellemzőket, várható befolyásoló hatásokat, amelyek a szektor jelenét és jövőjét alakítják.

http://www.napi.hu/magyar_gazdasag/ezermilliardok_hagytak_el_a_magyarorszagot_az_allam_es_az_mnb_is_sotetben_tapogatozik.581338.html